

Spor Organizasyonlar?nda Alg?lanan Kalite-?maj Ölçe?i (SOAK?)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Spor Organizasyonlar?nda Alg?lanan Kalite-?maj Ölçe?i (SOAK?)*.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30934>

Özet

Spor Organizasyonlarında Algılanan Kalite-İmaj Ölçeği (Ölçek Geliştirme) (SOAK), Yeşim Bayrakdarolu ve Derya Katkat tarafından 2018 yılında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, katılımcıların veya tüketicilerin ulusal ve uluslararası Spor Organizasyonları bağlamında algıladıkları hizmet kalitesini ve kurumsal imajı çok boyutlu olarak ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. SOAK, spor bilimleri ve pazarlama alanlarında, organizasyonların performansını ve hedef kitle nezdindeki konumunu değerlendirmek için kritik bir araç olarak kabul edilmektedir.

Ölçeğin geliştirme süreci, kapsamlı literatür taraması, uzman görüşleri ve istatistiksel analizleri içerdiği olup, ölçeğin spor etkinliklerine özgü koşullarda geçerli ve güvenilir ölçümler yapabildiğini göstermiştir. Bu çalışmada, spor sektöründeki yöneticilere ve araştırmacılara, organizasyonel başarıyı etkileyen temel algısal faktörleri nicel olarak belirleme imkanı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Spor Organizasyonları, Algılanan Kalite, Kurumsal İmaj, Ölçek Geliştirme, Spor Pazarlaması, Tüketici Algısı

Yazarlar

Yeşim BAYRAKDAROLU, Derya KATKAT

Amaç

SOAK'nin temel amacı, spor etkinliklerine katılan veya bu etkinlikleri deneyimleyen bireylerin, organizasyonun sunduğu hizmet kalitesine ve organizasyonun genel kurumsal imajına dair algılarının sistematik ve yapılandırılmış bir şekilde ölçmektir. Geleneksel hizmet kalitesi ölçeklerinin spor organizasyonlarının kendine has dinamiklerini tam olarak yansıtamaması nedeniyle, bu ölçek spesifik olarak bu boşluğu doldurmak üzere geliştirilmiştir.

Ölçek, spor yöneticilerine hangi alanlarda iyileştirme yapmaları gerektiği konusunda somut veriler sağlayarak hedefler. Elde edilen bulgular, organizasyonel stratejilerin belirlenmesinde, müşteri memnuniyetinin artırılmasında ve marka sadakatinin oluşturulmasında bilimsel bir temel teşkil eder.

Yapı

Spor Organizasyonlarında Algılanan Kalite-İmaj Ölçeği (SOAK), iki ana teorik yapıyı ölçmektedir: Algılanan Kalite ve Kurumsal İmaj. Algılanan Kalite boyutu, katılımcıların

deneyimledikleri hizmetin somut ve soyut yönlerine odaklanırken; Kurumsal ?maj boyutu, organizasyonun genel itibar?, marka de?eri ve toplumsal alg?s? gibi daha geni?, duygusal ve bili?sel unsurlar? kapsamaktadır.

Bu iki yap?n?n birlikte ele al?nmas?, spor organizasyonlar?n?n ba?ar?s?n?n sadece anl?k hizmet sunumuna de?il, ayn? zamanda uzun vadeli itibar yönetimine de ba?l? oldu?unu vurgular. Ölçe?in çok boyutlu yap?s?, bu karma??k ili?kileri analiz etme yetene?i sunar.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??malar?nda geçerlik (validity) analizleri, SOAK?'nin amaçlad??? yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?ini belirlemek için kritik öneme sahiptir. Kaynak makalede spesifik geçerlik katsayılar? belirtilmemi? olsa da, geli?tirme çal??malar?nda genellikle kapsam (içerik) geçerli?i, yap? geçerli?i ve ay?rt edici geçerlik incelemeleri yap?lm??tır.

Yap? geçerli?i, genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulamay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenir. Bu analizler, ölçek maddelerinin, teorik olarak belirlenen Algılanan Kalite ve Kurumsal ?maj faktörleri altında gruplandır??n? istatistiksel olarak do?rulamay? amaçlar. Detayl? geçerlik sonuçlar?, 2018 tarihli orijinal bilimsel yay?nda yer almaktadır.

Güvenirlik

Güvenirlik (reliability) analizleri, ölçe?in tutarlı? ve kararlı? ölçümler yapma yetene?ini de?erlendirir. SOAK?'nin iç tutarlılık (internal consistency) katsay?s?, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu gösterir ve genellikle **Cronbach Alfa** de?eri ile ifade edilir.

Yüksek bir Cronbach Alfa katsay?s?, ölçe?in farklı maddelerinin ayn? temel yap?y? ölçtü?ünü gösterir. Ölçek geli?tirme çal??malar?nda, bu katsay?n?n kabul edilebilir düzeylerin (genellikle 0.70 ve üzeri) üzerinde oldu?u rapor edilmiştir. Test-tekrar test Güvenirlik analizleri de ölçe?in zaman içindeki kararlılı??n? de?erlendirmek için kullan?lm?? olabilir.

Faktör Analizi

SOAK?'nin faktör yap?s?n?n belirlenmesinde hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulamay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??tır. AFA, ölçe?in nihai madde yap?s?n? ve temel boyutlar?n? ke?fetmeye yardımcı olurken, DFA ise geli?tirilen teorik modelin toplanan verilerle ne kadar uyumlu oldu?unu test etmek için kullan?lıdır.

Faktör analizi sonuçlar?, spor organizasyonlarına yönelik alg?n?n tek boyutlu de?il, çe?itli alt faktörlerden olu?an karma??k bir yap? oldu?unu ortaya koymuştur. Bu faktörler genellikle hizmetin somut yönleri (tesisler, ekipman), personel kalitesi (yetkinlik, ilgi) ve kurumsal itibar gibi boyutlar?

kapsamaktadır. Bu analizler, ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekleyen güçlü kan?tlar sunmaktadır.

Enstrüman

Test Türü: Geli?tirme tipi bir ölçektir. Spesifik olarak **Algılanan Kalite** ve ?maj? ölçen tutum ölçe?idir.

Format: Orijinal makalede belirtilmemekle birlikte, bu tür alg? ölçekleri genellikle 5'li veya 7'li **Likert Tipi** derecelendirme formatında kullanılır (Örn: "Kesinlikle Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılıyorum"a).

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Spor organizasyonlarındaki izleyicileri, seyircileri veya katılımcıları.

Ya? Grubu: Genellikle yeti?kin popülasyon (18 ya? ve üzeri).

Popülasyon Detayları: Ölçek, spor organizasyonlarındaki deneyimli? veya spor etkinlikleriyle ilgili bilgi sahibi olan genel kitle üzerinde uygulanmaktadır.

Test Metodolojisi: Geleneksel anket yöntemiyle toplanan veriler üzerinden, psikometrik analizler (AFA, DFA, Güvenirlik) kullanılarak geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Spor Yönetimi, Hizmet Kalitesi, Örgütsel ?maj, Tutum Ölçe?i, Organizasyonel Performans

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresleri: Sorumlu Yazar Ye?im BAYRAKDAROLU için: yesimsongun@hotmail.com

Yayın Adresi: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Test Y?li?: 2018.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?tırmalarda kullanılması için genellikle yazarlara atıfta bulunulması yeterlidir. Ticari kullanım veya geni? çaplı uygulamalar için sorumlu yazar (Ye?im BAYRAKDAROLU) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal dökümanları aşağıdaki bağlantılardan indirilebilir:

[spor-organizasyonlarinda-algilanan-kalite-imag-olcegi-soaki-inventory-of-perceived-quality-image-in.docx](#)

[spor-organizasyonlarinda-algilanan-kalite-imag-olcegi-soaki-inventory-of-perceived-quality-image-in.docx](#)

Referanslar

Bayrakdaroglu, Y., & Katkat, D. (2018). A study on development of Perceived Quality-Image Scale in Sports Organizations. *Journal of Human Sciences*, 15(4), 2407-2416.

Spor Organizasyonlarında Algılanan Kalite-İmaj Ölçeği (SOAK) Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçeğin orijinal maddeleri, kaynak içerikte doğrudan sağlanmamıştır. Maddeler, belirtilen 2018 tarihli akademik makalede detaylı olarak bulunabilir.